

เอกสารแนบกรอบการเจรจาอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน

1. ความเป็นมาสำหรับการจัดทำอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน

ประเทศไทยได้เริ่มมีการลงนามอนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนกับประเทศนอร์เวย์ เป็นประเทศแรกในปี ค.ศ. 1964 หลังจากนั้นประเทศไทยได้มีการเจรจาจัดทำอนุสัญญาหรือความตกลงฯ กับ ประเทศต่างๆ เรื่อยมา

ปัจจุบันประเทศไทยมีอนุสัญญาหรือความตกลงฯ ที่มีผลใช้บังคับอยู่แล้วจำนวน 54 ฉบับ และมีประเทศที่ได้ลงนามแล้วอยู่ระหว่างการแลกเปลี่ยนสัตยาบันเพื่อให้อนุสัญญาหรือความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ จำนวน 4 ประเทศ นอกจากนี้มีประเทศคู่เจรจาที่ได้เจรจาเสร็จสิ้นแล้วกับประเทศไทยจำนวน 5 ประเทศ และอยู่ระหว่างการเจรจาอีกจำนวน 13 ประเทศ ตลอดจนยังมีประเทศที่ได้เคยทาบทามฝ่ายไทย หรือฝ่ายไทยได้ ขออนุมติคณะรัฐมนตรีให้เปิดเจรจาและได้มีการทาบทามเป็นจำนวนมากกว่า 30 ประเทศ

2. วัตถุประสงค์และประโยชน์จากการจัดทำอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน

สำหรับวัตถุประสงค์หลักของการจัดทำอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนมีสาระสำคัญเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้และป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี ระหว่างประเทศคู่สัญญา การมีอนุสัญญาหรือความตกลงฯ ดังกล่าว จะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

2.1 ช่วยขจัดหรือบรรเทาภาระภาษีซ้ำซ้อนอันเป็นอุปสรรคของการลงทุนระหว่างประเทศให้หมดไปในระดับหนึ่ง จึงทำให้การระดมเงินลงทุนอย่างหนึ่งของนักลงทุนลดต่ำลงด้วย

2.2 การมีอนุสัญญาหรือความตกลงฯ จะทำให้เกิดหลักประกันในการเสียภาษีที่แน่นอนและชัดเจน ซึ่งเป็นการช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการลงทุนและทำให้นักลงทุนเกิดความมั่นใจในการลงทุนระหว่างประเทศ อนุสัญญาหรือความตกลงฯ จึงช่วยดึงดูดหรือจูงใจให้มีการลงทุนระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น

2.3 อนุสัญญาหรือความตกลงฯ จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนและเทคโนโลยีระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากอนุสัญญาหรือความตกลงฯ ได้มีการจำกัดเพดานอัตราภาษีสำหรับเงินปันผล ดอกเบี้ย และค่าสิทธิไว้ด้วย

2.4 การยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่การบินระหว่างประเทศและการลดภาษีเงินได้ให้แก่กิจการเดินเรือตามข้อกำหนดของอนุสัญญาหรือความตกลงฯ นี้ จะเป็นการช่วยส่งเสริมการประกอบกิจการขนส่งระหว่างประเทศอันเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เนื่องจากต้นทุนของการขนส่งระหว่างประเทศจะลดต่ำลงในระดับหนึ่ง อันเป็นผลมาจากการประหยัดรายจ่ายด้านภาษีของกิจการขนส่งระหว่างประเทศและในกรณีที่ผู้ประกอบการขนส่งของไทยได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีในประเทศคู่สัญญาที่จะมีผลให้ผู้ประกอบการดังกล่าวมีเงินได้เพื่อเสียภาษีในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นด้วย

2.5 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ซึ่งถือว่าเป็นคู่แข่งของไทยในทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศแล้ว การมีอนุสัญญาหรือความตกลงฯ จะช่วยเพิ่มศักยภาพให้กับประเทศไทยในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเดียวกันให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

2.6 เป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านภาษีระหว่างประเทศ เนื่องจากการที่อนุสัญญาหรือความตกลงฯ กำหนดให้หน่วยจัดเก็บภาษีของประเทศคู่สัญญาสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีระหว่างกัน ทำให้การหลีกเลี่ยงภาษีอากรระหว่างประเทศทั้งสองเป็นไปได้ยาก ประเทศคู่สัญญาจึงสามารถเก็บภาษีได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยยิ่งขึ้น

2.7 การมีอนุสัญญาหรือความตกลงฯ นอกจากจะช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าและ เป็นคู่ทางขยายฐานการลงทุนใหม่ๆ ระหว่างประเทศคู่สัญญาแล้ว ยังเป็นการช่วยกระชับความสัมพันธ์ทางการทูตอีกทางหนึ่งด้วย

3. สาระสำคัญของกรอบอนุสัญญาหรือความตกลงฯ

3.1 ขอบข่ายของอนุสัญญาหรือความตกลงฯ

อนุสัญญาหรือความตกลงฯ ให้ใช้กับผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยหรือประเทศคู่สัญญา หรือทั้งสองประเทศและให้ใช้บังคับกับภาษีที่เก็บจากฐานเงินได้

3.2 อำนาจในการบริหารจัดการเก็บภาษีเงินได้

เป็นการให้อำนาจในการบริหารจัดการเก็บภาษีเงินได้สำหรับประเทศแหล่งเงินได้ และประเทศถิ่นที่อยู่ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาหรือความตกลงฯ ซึ่งเป็นหลักการตามมาตรฐานสากล เป็นที่ยอมรับกันระหว่างประเทศ ตลอดจนมีอำนาจในการลดหรือยกเว้นอัตราภาษีสำหรับบางประเภทเงินได้ เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีที่อยู่ในขอบข่ายของอนุสัญญาหรือความตกลงฯ ที่อาจต้องเสียภาษีจากเงินได้เดียวกันทั้งสองประเทศ โดยมีประเภทเงินได้อันได้แก่ เงินได้จากกำไรธุรกิจ เงินได้ที่เกิดจากการจ้างแรงงานหรือ การให้บริการส่วนบุคคล เงินได้จากการลงทุนและทรัพย์สินประเภททุน เงินได้จากวิสาหกิจในเครือ เงินได้จากการขนส่งระหว่างประเทศ และเงินได้อื่นๆ

3.3 ความร่วมมือทางด้านภาษีระหว่างประเทศ

เป็นการก่อให้เกิดการประสานงาน เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการเก็บภาษีของประเทศคู่สัญญาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งจะมีการกำหนดช่องทางให้ประเทศคู่สัญญาหารือร่วมกัน เพื่อแก้ไขข้อพิพาททางภาษีระหว่างประเทศ อันเกิดจากการบังคับใช้อนุสัญญาฯ ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้ประเทศคู่สัญญาส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านภาษีระหว่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการหลบหลีกและหลีกเลี่ยงภาษีและสามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

/ยิ่งขึ้น...

ยิ่งขึ้น ทั้งนี้มีบทบัญญัติพิเศษอื่นๆ ได้แก่ การไม่เลือกปฏิบัติระหว่างคนชาติ และข้อกำหนดของเจ้าหน้าที่ทางการทูตและกงสุล

3.4 วิธีขจัดภาษีซ้อน

นอกจากการลดหรือยกเว้นอัตราภาษีสำหรับบางประเภทเงินได้เพื่อบรรเทาภาระให้แก่ผู้เสียภาษีแล้ว อนุสัญญาหรือความตกลงฯ ได้กำหนดให้มีการขจัดภาษีซ้อนโดยใช้วิธีเครดิตภาษี กล่าวคือ อนุสัญญายินยอมให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ของตนนำภาษีที่เสียไว้แล้วในอีกประเทศหนึ่ง (ประเทศแหล่งเงินได้) มาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระในประเทศตนเท่าที่ได้ชำระไว้จริงในประเทศแหล่งเงินได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าจำนวนเงินภาษีที่คำนวณได้ในประเทศตน

3.5 วิธีการในการเจรจาอนุสัญญาหรือความตกลงฯ

สำหรับการเจรจาในทุกประเด็นข้อบทให้คำนึงถึงท่าที มาตรการที่จำเป็น และผลประโยชน์ของไทยและคู่เจรจาประกอบด้วยเป็นสำคัญ ทั้งนี้ อาจสามารถปรับเปลี่ยนถ้อยคำ ท่าที สาระ ตลอดจนมาตรการต่างๆ ที่จำเป็น ให้เป็นปัจจุบันตามมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันระหว่างประเทศ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน และกฎหมายภายในประเทศไทย